

KODEKS RAVNANJA EVROPSKE STATISTIKE

Za nacionalne statistične organe in Eurostat (statistični organ EU)

Sprejel Odbor za evropski statistični sistem

16. novembra 2017

Kodeks ravnanja evropske statistike ISBN 978-961-239-376-2

Rokopis dokončan novembra 2017

Niti Evropska komisija niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2018

© Evropska unija, 2018

Ponovna uporaba je dovoljena z navedbo vira.

Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep 2011/833/EU (UL L 330, 14.12.2011, str. 39).

Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiteno z avtorskimi pravicami EU, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Izdal in založil Statistični urad Republike Slovenije, v soglasju z Eurostatom, statističnim uradom Evropske unije.

KODEKS RAVNANJA EVROPSKE STATISTIKE

Za nacionalne statistične organe in Eurostat (statistični organ EU)

Sprejel Odbor za evropski statistični sistem

16. novembra 2017

Preambula

Kodeks ravnanja evropske statistike

Kodeks ravnanja evropske statistike je temelj skupnega okvira kakovosti evropskega statističnega sistema. Je samonadzorni instrument, ki temelji na 16 načelih in zajema institucionalno okolje, statistične procese in statistične rezultate. Za vsako načelo se kot smernice in osnova za pregled izvajanja Kodeksa uporablja niz kazalnikov dobrih praks in standardov, s čimer se povečuje preglednost v evropskem statističnem sistemu.

Statistični organi, ki jih sestavljajo statistični organ Evropske unije (Eurostat), nacionalni statistični uradi in drugi nacionalni organi, pristojni za razvoj, pripravo in izkazovanje evropskih statistik, se zavezujejo, da bodo Kodeks spoštovali.

Neodvisni svetovalni odbor, Evropski svetovalni organ za upravljanje statističnih podatkov¹ (ESGAB), podaja pregled evropskega statističnega sistema glede izvajanja Kodeksa. ESGAB vsako leto analizira, kako statistični organ Evropske unije (Eurostat) in evropski statistični sistem kot celota izvajata Kodeks, ter svetuje o ustreznih ukrepih za lažje izvajanje Kodeksa, o njegovi predstavitvi uporabnikom in dajalcem podatkov, pa tudi o morebitnih posodobitvah.

Ta izdaja iz leta 2017 je druga revizija Kodeksa, prvotno sprejetega leta 2005. Njen namen je upoštevati najnovejše spremembe ter inovacije pri razvoju, pripravi in izkazovanju uradnih statistik v evropskem statističnem sistemu in zunaj njega, kot so novi podatkovni viri, uporaba novih tehnologij, posodobitev pravnega okvira ter rezultati medsebojnih strokovnih pregledov o izvajanju Kodeksa.

Glosar z razlago najpomembnejših izrazov, uporabljenih v Kodeksu, je na voljo na spletu na: http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/overview (samo v angleščini).

¹ Evropski svetovalni organ za upravljanje statističnih podatkov: http://ec.europa.eu/eurostat/web/esgab/introduction (samo v angleščini).

Skupni okvir kakovosti evropskega statističnega sistema

Skupni okvir kakovosti evropskega statističnega sistema sestavljajo Kodeks ravnanja evropske statistike, okvir za zagotavljanje kakovosti evropskega statističnega sistema in splošna načela vodenja kakovosti (na primer stalni stiki z uporabniki, zavezanost vodstva, partnerstvo, zadovoljstvo zaposlenih, stalne izboljšave, povezovanje in usklajevanje).

Ta samonadzorni skupni okvir kakovosti dopolnjuje obsežni pravni okvir evropskega statističnega sistema na podlagi Uredbe (ES) št. 223/2009 o evropski statistiki, ki izvira iz Pogodbe o delovanju Evropske unije. Visokokakovostne evropske statistike in storitve se torej razvijajo, pripravljajo in izkazujejo v zelo trdnem pravnem okviru in okviru kakovosti.

Izjava o kakovosti evropskega statističnega sistema na naslednjih straneh te brošure odraža zavedanje o kakovosti v evropskem statističnem sistemu, pa tudi prostovoljno zavezo vseh njegovih članic k stalnemu razvoju, pripravi in izkazovanju visokokakovostnih evropskih statistik in storitev z namenom trajnostnega zagotavljanja vrednosti za uporabnike.

Izjava o kakovosti Evropskega statističnega sistema

Evropski statistični sistem je partnerstvo, v katerem sodelujejo Eurostat in nacionalni statistični organi vseh držav članic EU in držav Efte. Naše skupno poslanstvo je zagotoviti neodvisne visokokakovostne statistične informacije na evropski, nacionalni in regionalni ravni ter poskrbeti, da so na voljo vsem pri sprejemanju odločitev, za raziskave in razprave.

Člani Evropskega statističnega sistema razpravljamo in odločamo o programu in prednostnih nalogah evropske statistike, končne odločitve pa sprejemamo demokratično ob spoštovanju evropskih zakonodajnih postopkov.

Delujemo v okviru stroge pravne ureditve¹, ki jo dopolnjuje trden, vrhunski in samonadzoren okvir kakovosti, katerega temelj je Kodeks ravnanja evropske statistike². Skladnost našega ravnanja s Kodeksom se redno ocenjuje z mehanizmi pregleda in s strogim spremljanjem opredeljenih ukrepov za izboljšanje³.

Menimo, da je v svetu, v katerem strmo narašča količina na hitro pridobljenih informacij, ki so pogosto brez potrebnega dokazila o kakovosti, prav kakovost naša temeljna konkurenčna prednost. Pri delu smo strokovno neodvisni,

¹ Pogodba o delovanju Evropske unije: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:202:FULL&from=SL in Uredba (ES) št. 223/2009 o evropski statistiki, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2015/759: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/sl/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R0223-20150608&from=SL.

² Kodeks ravnanja evropske statistike: http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5922437/10425-SL-SL-PDF in okvir za zagotavljanje kakovosti Evropskega statističnega sistema: http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V1-2final.pdf/bbf5970c-1adf-46c8-afc3-58ce177a0646 (samo v angleščini).

³ Prvi in drugi krog medsebojnih strokovnih pregledov Evropskega statističnega sistema: http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/first-round-of-peer-reviews in http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews (samo v angleščini).

nepristranski do vseh uporabnikov, objektivni in zanesljivi ter spoštujemo načeli zaupnosti statističnih podatkov in stroškovne učinkovitosti. Razvoj, priprava in izkazovanje naših statističnih podatkov temeljijo na zanesljivih metodologijah, najboljših mednarodnih standardih in pregledno dokumentiranih ustreznih postopkih. Naša načela kakovosti so: ustreznost, točnost, pravočasnost in točnost objavljanja, dostopnost in jasnost ter primerljivost in skladnost.

Vztrajno si prizadevamo zmanjšati obremenitev dajalcev podatkov in ohranjati dobro sodelovanje z njimi ter tesno sodelovati s skupinami zainteresiranih strani, tudi z znanstvenimi skupnostmi.

Prizadevamo si doseči statistično odličnost, pri čemer sistematično opredeljujemo svoje prednosti in pomanjkljivosti ter s tem povezana tveganja in jih ustrezno upoštevamo pri stalnem razvoju skupnega okvira kakovosti. Z nenehnim posodabljanjem, inovacijami in pripravo novih kazalnikov ne izboljšujemo samo kakovosti svojih izdelkov in storitev, ampak si prizadevamo nastajajoče pojave in potrebe skupaj z uporabniki tudi predvideti.

Vodje nacionalnih statističnih uradov in generalni direktor Eurostata

Institucionalno okolje

Institucionalni in organizacijski dejavniki bistveno vplivajo na učinkovitost in verodostojnost statističnih organov, ki razvijajo, pripravljajo in izkazujejo evropsko statistiko. Bistvena načela so strokovna neodvisnost, usklajevanje in sodelovanje, pooblastilo za zbiranje podatkov, ustreznost virov, zavezanost kakovosti, statistična zaupnost, nepristranskost in objektivnost.

NAČELO 1

Strokovna neodvisnost

Strokovna neodvisnost statističnih organov od drugih političnih, nadzornih ali upravnih oddelkov ali organov, pa tudi od zasebnega sektorja, je zagotovilo za verodostojnost evropske statistike.

- 1.1 Neodvisnost nacionalnih statističnih uradov in Eurostata od političnih in drugih zunanjih vplivov pri razvoju, pripravi in izkazovanju uradnih statistik je določena v zakonodaji in zagotovljena za druge statistične organe.
- 1.2 Vodje nacionalnih statističnih uradov in Eurostata ter po potrebi vodje drugih statističnih organov imajo dovolj visok hierarhični položaj, da lahko zagotovijo dostop do organov političnega odločanja in organov javne uprave na visoki ravni. Te osebe so visoko usposobljeni strokovnjaki.
- 1.3 Za zagotavljanje neodvisnosti pri razvoju, pripravi in izkazovanju evropske statistike so odgovorni vodje nacionalnih statističnih uradov in Eurostata ter po potrebi vodje drugih statističnih organov.
- 1.4 Vodje nacionalnih statističnih uradov in Eurostata ter po potrebi vodje drugih statističnih organov so edini pristojni za odločanje o statističnih metodah, standardih in postopkih ter o vsebini in časovni razporeditvi statističnih objav.
- 1.5 Statistični delovni programi se objavijo, doseženi napredek pa se opiše v rednih poročilih.
- **1.6** Statistične objave se jasno razlikujejo od političnih izjav in se izdajajo posebej.

- 1.7 Nacionalni statistični urad in Eurostat ter po potrebi drugi statistični organi javno izražajo mnenja o statističnih vprašanjih in tudi o kritiki na račun statistike ter o nepravilni uporabi statistike, če presodijo, da je to primerno.
- 1.8 Postopki za zaposlovanje in imenovanje vodij nacionalnih statističnih uradov in Eurostata ter po potrebi statističnih vodij drugih statističnih organov so pregledni in temeljijo izključno na merilih strokovne usposobljenosti. Razlogi za končanje mandata so podrobno določeni v pravnem okviru. Med njimi ne sme biti razlogov, ki lahko ogrozijo strokovno ali znanstveno neodvisnost.

NAČELO 1a

Usklajevanje in sodelovanje

Nacionalni statistični uradi in Eurostat zagotavljajo usklajenost vseh dejavnosti za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike na ravni nacionalnega statističnega sistema oziroma evropskega statističnega sistema. Statistični organi dejavno sodelujejo v okviru partnerstva evropskega statističnega sistema, da se zagotovijo razvoj, priprava in izkazovanje evropske statistike.

- 1a1 Nacionalni statistični uradi usklajujejo statistične dejavnosti vseh drugih nacionalnih organov, ki razvijajo, pripravljajo in izkazujejo evropske statistike. V tem smislu so edina kontaktna točka za Eurostat v zvezi s statističnimi zadevami. Izvajanje usklajevanja na nacionalni in evropski ravni zagotavljajo zakonodaja ter dobro opredeljeni in uveljavljeni postopki.
- 1a2 Vodje nacionalnih statističnih uradov pripravijo nacionalne smernice za zagotavljanje kakovosti pri razvoju, pripravi in izkazovanju evropske statistike v okviru nacionalnega statističnega sistema, kadar je to potrebno; njihovo izvajanje se spremlja in pregleduje.
- 1a3 Statistični organi stalno vzdržujejo in razvijajo sodelovanje na različnih ravneh, tako med seboj kot s posvetovalnimi organi evropskega statističnega sistema, s člani Evropskega sistema centralnih bank, z akademskimi institucijami in z drugimi mednarodnimi organi, če je to primerno.

Pooblastilo za zbiranje podatkov in dostop do podatkov

Statistični organi imajo jasno pravno pooblastilo za zbiranje in dostop do informacij iz različnih podatkovnih virov za namene evropske statistike. Upravne organe, podjetja in gospodinjstva ter širšo javnost je mogoče z zakonom obvezati, da na zahtevo statističnih organov dovolijo dostop do podatkov ali dajo podatke za namene evropske statistike.

KAZALNIK

- **2.1** Pooblastilo statističnih organov za zbiranje in dostop do informacij iz različnih podatkovnih virov za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike je zakonsko določeno.
- 2.2 Zakonodaja omogoča statističnim organom takojšen in brezplačen dostop do administrativnih podatkov ter njihovo uporabo za statistične namene. Od začetka sodelujejo pri načrtovanju, razvoju in opustitvi administrativnih evidenc, da bi bile te primernejše za statistične namene.
- **2.3** Sodelovanje v statističnih raziskovanjih lahko statistični organi zahtevajo na podlagi pravnega akta.
- **2.4** Mogoč je dostop do drugih podatkov, kot so podatki v zasebni lasti, v statistične namene, pri čemer se zagotovita statistična zaupnost in varstvo podatkov.

NAČELO 3

Ustreznost virov

Viri, ki so na voljo statističnim organom, zadostujejo za izpolnitev zahtev evropske statistike.

- **3.1** Za zadovoljevanje potreb po statistikah so na voljo količinsko in kakovostno ustrezni človeški, finančni in tehnični viri.
- **3.2** Obseg, raven podrobnosti in stroški priprave statistik so sorazmerni s potrebami.
- 3.3 Uveljavljeni so postopki za oceno in utemeljitev zahtev po novih statistikah glede na stroške njihove priprave.
- 3.4 Uveljavljeni so postopki, s katerimi se ugotovi, ali so vse statistike še vedno potrebne ali pa bi se zaradi sprostitve virov katera lahko opustila ali omejila.

Zavezanost kakovosti

Statistični organi so zavezani kakovosti. Sistematično in redno ugotavljajo prednosti in pomanjkljivosti za nenehno izboljševanje kakovosti procesov in rezultatov.

KAZALNIK

- **4.1** Politika kakovosti je določena in javno dostopna. Za vodenje kakovosti obstajajo organizacijska struktura in orodja.
- 4.2 Načrtovanje, spremljanje in izboljševanje kakovosti statističnih procesov, vključno z združevanjem podatkov iz različnih podatkovnih virov, poteka po uveljavljenih postopkih.
- 4.3 Kakovost statističnih rezultatov se redno spremlja, ocenjuje glede morebitnih kompromisov in se o njej poroča po merilih kakovosti za evropsko statistiko.
- **4.4** Ključni statistični rezultati se redno in temeljito pregledujejo; po potrebi lahko tak pregled opravijo tudi zunanji strokovnjaki.

NAČELO 5

Statistična zaupnost in varstvo podatkov

Zasebnost dajalcev podatkov, zaupnost danih informacij, njihova uporaba samo za statistične namene in varnost podatkov so v celoti zagotovljene.

- **5.1** Statistična zaupnost je zagotovljena z zakonom.
- **5.2** Zaposleni se ob imenovanju s podpisom pravno zavežejo k zaupnosti podatkov.
- **5.3** Za namerne kršitve statistične zaupnosti so predpisane kazni.
- 5.4 Zaposleni prejmejo smernice in navodila za zaščito statistične zaupnosti skozi celoten statistični proces. Javnost je o politiki zaupnosti obveščena.
- Za zaščito varnosti in celovitosti statističnih podatkov ter njihovega prenosa v skladu z dobrimi praksami, mednarodnimi standardi ter evropsko in nacionalno zakonodajo so uveljavljeni potrebni nadzorni, upravni, tehnični in organizacijski ukrepi.
- **5.6** Zunanji uporabniki dostopajo do statističnih mikropodatkov za raziskovalne namene po strogih protokolih.

Nepristranskost in objektivnost

Statistični organi razvijajo, pripravljajo in izkazujejo evropsko statistiko objektivno, strokovno in pregledno, ob upoštevanju znanstvene neodvisnosti ter ob enakopravni obravnavi vseh uporabnikov.

- **6.1** Statistični podatki se zbirajo na statistično utemeljeni objektivni podlagi.
- **6.2** Izbira podatkovnih virov in statističnih metod ter odločitve o izkazovanju statistik so statistično utemeljene.
- **6.3** Napake, odkrite v objavljenih statistikah, se čim prej popravijo, popravki pa javno objavijo.
- **6.4** Informacije o uporabljenih podatkovnih virih, metodah in postopkih so javno dostopne.
- **6.5** Datum in čas objave statistik sta vnaprej objavljena.
- **6.6** Pomembnejše revizije ali spremembe metodologij so napovedane.
- 6.7 Statistični organi odločajo o času in vsebini statističnih objav neodvisno, pri čemer upoštevajo cilj, tj. zagotavljanje celovitih in pravočasnih statističnih informacij. Vsem uporabnikom je omogočen enakopraven in hkraten dostop do statističnih objav. Kakršen koli privilegiran dostop do statističnih informacij pred njihovo objavo za katerega koli zunanjega uporabnika je omejen, dobro utemeljen, nadzorovan, javnost pa je o njem obveščena. Če pride do kršitev, je treba ureditev dostopa pred objavo pregledati in zagotoviti nepristranskost.
- **6.8** Statistične objave in izjave na tiskovnih konferencah so objektivne in nepristranske.

Statistični procesi

Statistični organi v statističnih procesih, ki jih uporabljajo pri razvijanju, pripravi in izkazovanju evropske statistike, v celoti spoštujejo evropske in druge mednarodne standarde, smernice in dobre prakse, pri tem pa si nenehno prizadevajo za inovacije. Sloves dobrega upravljanja in učinkovitosti krepi verodostojnost statistik. Pomembna načela so dobra metodologija, ustrezni statistični postopki, razumna obremenitev dajalcev podatkov ter stroškovna učinkovitost.

NAČELO 7

KAZALNIK

Dobra metodologija

Dobra metodologija je podlaga za kakovostne statistike. Za to so potrebni ustrezna orodja, postopki ter strokovno znanje.

- 7.1 Celoten metodološki okvir, ki se uporablja za evropsko statistiko, se zgleduje po evropskih in drugih mednarodnih standardih, smernicah in dobrih praksah, obenem pa se nenehno iščejo inovativne rešitve.
- 7.2 Zagotavljanje dosledne uporabe standardnih konceptov, definicij, klasifikacij in drugih vrst standardov v celotnem statističnem organu poteka po uveljavljenih postopkih.
- 7.3 Registri in okviri, ki se uporabljajo za evropske statistike, se zaradi zagotavljanja visoke kakovosti redno ocenjujejo in po potrebi prilagajajo.
 - 7.4 Nacionalni klasifikacijski sistemi in ustrezni evropski sistemi so do podrobnosti usklajeni.
- 7.5 Zaposlujejo se diplomanti iz ustreznih akademskih strok.
 - 7.6 Statistični organi izvajajo politiko stalnega poklicnega usposabljanja svojih zaposlenih.
 - 7.7 Statistični organi vzdržujejo in razvijajo sodelovanje z znanstveno skupnostjo za izboljšanje metodologije in učinkovitosti uporabljenih metod ter za spodbuditev uporabe boljših orodij, kadar je to izvedljivo.

Ustrezni statistični postopki

Ustrezni statistični postopki, uporabljeni skozi celoten statistični proces, so podlaga za kakovostno statistiko.

KAZALNIK

- 8.1 Kadar evropske statistike temeljijo na administrativnih in drugih podatkih, morajo biti definicije in koncepti, ki se uporabljajo za nestatistične namene, dober približek tistih, ki so potrebni za statistične namene.
- **8.2** Pri statističnih raziskovanjih se vprašalniki pred začetkom zbiranja podatkov sistematično testirajo.
- **8.3** Statistični procesi se redno spremljajo in po potrebi spreminjajo.
- **8.4** S statističnimi procesi povezani metapodatki se upravljajo skozi celoten statistični proces, izkazujejo pa, če je to primerno.
- 8.5 Revizije se opravijo po standardnih, uveljavljenih in preglednih postopkih.
- **8.6** Z imetniki administrativnih in drugih podatkov se sklenejo dogovori o uporabi teh podatkov za statistične namene.
- 8.7 Statistični organi sodelujejo z imetniki administrativnih in drugih podatkov pri zagotavljanju kakovosti podatkov.

NAČELO 9

Razumna obremenitev dajalcev podatkov

Obremenitev zaradi poročanja je sorazmerna s potrebami uporabnikov in za dajalce podatkov ni prevelika. Statistični organi spremljajo obremenitve zaradi poročanja in določajo cilje za postopno zmanjšanje teh obremenitev

- **9.1** Razpon in raven podrobnosti zahtev evropske statistike sta omejena na nujno potrebno.
- 9.2 Obremenitev zaradi poročanja je čim bolj enakomerno porazdeljena med opazovano populacijo, spremlja pa jo statistični organ.
- **9.3** Podatki, ki se zahtevajo od podjetij, se v največji meri črpajo iz njihovih računovodskih izkazov, pri čemer se za lažje poročanje uporabljajo elektronska sredstva, kadar je to mogoče.

- **9.4** Kadar je le mogoče, se uporabijo administrativni in drugi podatkovni viri, da se prepreči podvajanje zahtev po podatkih.
- **9.5** Za zmanjšanje obremenitve zaradi poročanja se spodbujata souporaba in združevanje podatkov, pri čemer se upoštevajo zahteve glede zaupnosti in varstva podatkov.
- **9.6** Statistični organi spodbujajo ukrepe, ki omogočajo povezovanje podatkovnih virov za zmanjšanje obremenitve zaradi poročanja.

NAČELO 10 Stroškovna učinkovitost

KAZALNIK

Viri se uporabljajo učinkovito.

- **10.1** Uporaba virov statističnih organov se spremlja z notranjimi in neodvisnimi zunanjimi ukrepi.
- **10.2** Zmožnosti informacijske in komunikacijske tehnologije so optimizirane za statistične procese.
- 10.3 Obstajajo proaktivna prizadevanja za izboljšanje statistične uporabnosti administrativnih in drugih podatkovnih virov ter omejitev uporabe neposrednih raziskovanj.
- 10.4 Statistični organi spodbujajo, delijo in izvajajo standardizirane rešitve, ki povečujejo uspešnost in učinkovitost.

Statistični rezultati

Razpoložljive statistike izpolnjujejo potrebe uporabnikov, so skladne z evropskimi standardi kakovosti in se uporabljajo za potrebe evropskih institucij, vlad, raziskovalnih ustanov, podjetij in javnosti na splošno. Kakovost rezultatov se ugotavlja glede na to, v kolikšnem obsegu so statistike ustrezne, točne in zanesljive, pravočasno objavljene, usklajene, primerljive med regijami in državami ter enostavno dostopne za uporabnike, tj. skladne z načeli kakovosti statističnih rezultatov.

NAČELO 11 Ustreznost

KAZALNIK

Evropske statistike izpolnjujejo potrebe uporabnikov.

- 11.1 Posvetovanje z uporabniki, spremljanje ustreznosti in vrednosti obstoječih statistik za izpolnjevanje njihovih potreb ter preučevanje in predvidevanje njihovih novih in prednostnih potreb potekajo po uveljavljenih postopkih. S spodbujanjem inovacij se statistični rezultati stalno izboljšujejo.
- 11.2 Prednostne potrebe se upoštevajo in so prikazane v delovnem programu.
- ${\bf 11.3} \quad {\sf Zadovoljstvo} \ {\sf uporabnikov} \ {\sf se} \ {\sf redno} \ {\sf in} \ {\sf sistematično} \ {\sf spremlja}.$

NAČELO 12

Točnost in zanesljivost

KAZALNIK

Evropske statistike točno in zanesljivo prikazujejo realno stanje.

- 12.1 Izvirni podatki, združeni podatki ter vmesni in končni statistični rezultati se redno ocenjujejo in potrjujejo.
- 12.2 Vzorčne in nevzorčne napake se merijo in sistematično dokumentirajo v skladu z evropskimi standardi.
- **12.3** Za izboljšanje izvirnih podatkov, statističnih procesov in rezultatov se revizije redno analizirajo.

Pravočasnost in točnost objavljanja

KAZALNIK Evropske statistike se objavljajo pravočasno in točno.

- **13.1** Za pravočasnost objavljanja veljajo evropski in drugi mednarodni standardi.
- 13.2 Standardni čas dneva za objavljanje statistik je objavljen.
- 13.3 Pri pogostosti objavljanja statistik se v čim večji meri upoštevajo zahteve uporabnikov.
- 13.4 Vsak odmik od napovedanega datuma objave se najavi in razloži, določi pa se tudi nov datum objave.
- 13.5 Predhodni rezultati sprejemljive skupne točnosti in zanesljivosti se lahko objavijo, kadar se oceni, da je to koristno.

NAČELO 14

Skladnost in primerljivost

Evropske statistike so notranje in časovno skladne ter primerljive med regijami in državami. Sorodne podatke iz različnih podatkovnih virov je mogoče povezovati in uporabljati skupaj.

- **14.1** Statistike so medsebojno povezane in skladne (tj. upoštevane so aritmetične in računovodske enakosti).
- 14.2 Statistike so primerljive v razumno dolgem časovnem obdobju.
- 14.3 Statistike se pripravljajo na podlagi skupnih standardov glede področja uporabe, definicij, enot in klasifikacij v različnih raziskovanjih in podatkovnih virih.
- 14.4 Statistike iz različnih podatkovnih virov in z različno pogostostjo objavljanja se med seboj primerjajo in usklajujejo.
- 14.5 Z rednimi izmenjavami med evropskim statističnim sistemom in drugimi statističnimi sistemi se zagotovi mednacionalna primerljivost podatkov v evropskem statističnem sistemu. Metodološke študije se izvajajo v tesnem sodelovanju med državami članicami in Eurostatom.

Dostopnost in jasnost

Evropske statistike so predstavljene v jasni in razumljivi obliki, objavljajo se na primeren in ustrezen način ter so na voljo in dostopne na nepristranski podlagi skupaj z metapodatki in smernicami.

KAZALNIK

- 15.1 Statistike in ustrezni metapodatki so predstavljeni in arhivirani v obliki, ki omogoča pravilno razlago in smiselne primerjave.
- **15.2** Za izkazovanje statistik se uporabljajo sodobna informacijska in komunikacijska tehnologija, metode, platforme in standardi za odprte podatke.
- 15.3 Analize na zahtevo uporabnika se pripravljajo, kadar je to mogoče, in javnost je o tem obveščena.
- 15.4 Dostop do mikropodatkov je dovoljen za raziskovalne namene, ureja pa se s posebnimi pravili ali protokoli.
- 15.5 Statistični organ upravlja in izkazuje metapodatke, povezane z rezultati, v skladu z evropskimi standardi.
- 15.6 Uporabniki so obveščeni o metodologiji statističnih procesov ter tudi o uporabi in združevanju administrativnih in drugih podatkov.
- 15.7 Uporabniki so obveščeni o kakovosti statističnih rezultatov glede na merila kakovosti za evropsko statistiko.

Več informacij o Kodeksu ravnanja evropske statistike: ttps://www.stat.si/statweb/FundamentalPrinciples/CodeOfPract E-naslov: gp.surs@gov.si

